

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä toukokuuta 2021

368/2021

Maa- ja metsätalousministeriön asetus hukkakauran torjunnasta

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) 4 §:n 2 momentin, 5 §:n 3 momentin, 6 §:n 4 momentin, 8 §:n 4 momentin, 13 §:n 2 momentin ja 15 §:n 4 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tämä asetus koskee hukkakauran torjuntaa ja leviämisen estämistä, hukkakauran saattaman peruslohkon tai muun alueen haltijan ilmoitusvelvollisuutta, katselmuksen suorittamista, torjuntasuunnitelman tekemistä, hukkakaurarekisteriä sekä hukkakauratto-
muustarkastusta.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *hukkakaurarekisterillä* kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen (maaseutuelinkeinoviranomainen) ylläpitämää rekisteriä peruslohkoista tai muista alueista, joilla on esiintynyt hukkakauraa;
- 2) *katselmuksella* viranomaisen peruslohkolle tai muulle alueelle tekemää tarkastusta, jossa todetaan hukkakauraesiintymän laajuus;
- 3) *torjuntasuunnitelmalla* katselmuksen perusteella maaseutuelinkeinoviranomaisen tai erityisestä syystä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen peruslohkolle tai muulle alueelle tekemää suunnitelmaa hukkakauran torjumiseksi ja leviämisen estämiseksi;
- 4) *väliaikaisella torjuntasuunnitelmalla* maaseutuelinkeinoviranomaisen peruslohkolle tai muulle alueelle tekemää suunnitelmaa, jolla vahvistetaan kuluva kasvukauden aikana suoritettavat toimenpiteet hukkakauran torjumiseksi ja leviämisen estämiseksi;
- 5) *torjuntaohjeella* maaseutuelinkeinoviranomaisen peruslohkon tai muun alueen haltijalle antamaa kirjallista ohjetta hukkakauran torjunnasta;
- 6) *peruslohkolla* viljelijän viljelemää ja hänen hallinnassaan olevaa maantieteellisesti yhtenäistä viljelyaluetta ja muuta aluetta, jota rajoittaa kunnan raja, omistusoikeuden raja, tuki- tai sopimusalueen raja, vesistö, piiri- tai valtaoja, tie, metsä tai muu vastaava raja;
- 7) *muulla alueella* aluetta, joka ei ole peltolohkokorekisterissä, tai aluetta, joka ei ole viljelykäytössä.

3 §

Torjunta ja leviämisen estäminen

Hukkakauran saastuttaman peruslohkon tai muun alueen haltijan tulee huolehtia hukkakauran torjunnasta joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä. Mikäli peruslohkolle tai muulle alueelle on laadittu hukkakauran torjuntaohje tai torjuntasuunnitelma, peruslohkon tai muun alueen haltijan on torjuttava hukkakaura näiden mukaisesti.

Lisäksi peruslohkon tai muun alueen haltijan tulee huolehtia toimenpiteistä, joilla pyritään estämään hukkakauran leviäminen. Sadonkorjuun ja sadon käsittelyn yhteydessä peruslohkon haltijan on estettävä hukkakauran leviäminen sadon, puintijätteen ja korjuukoneiden välityksellä. Peruslohkon tai muun alueen haltijan on huolehdittava siitä, että koneet ja laitteet puhdistetaan siirryttäessä pois hukkakauran saastuttamalta peruslohkolta tai muulta alueelta.

4 §

Ilmoitusvelvollisuus

Maatalouden tukia hakevat ilmoittavat hallitsemiensa peruslohkojen hukkakauratilanteen tukihaun yhteydessä. Peruslohkon haltija voi tukihaussa pyytää peruslohkolle hukkakaurattomuustarkastusta.

Mikäli 1 momentissa tarkoitettu peruslohkon haltija havaitsee uuden hukkakauraesiintymän tukihaun jälkeen, on hänen ilmoitettava siitä välittömästi maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Ilmoitus hukkakauratilanteesta tehdään vapaamuotoisesti, kun ilmoitus koskee muuta aluetta, peruslohkoa, joka ei kuulu 1 momentissa tarkoitettun tukihaun piiriin tai 2 momentissa tarkoitettua peruslohkoa. Ilmoituksessa tulee mainita muun alueen tai peruslohkon haltijan nimi ja yhteystiedot, arvio esiintymän laajuudesta ja onko torjuntatoimet aloitettu.

Viranomaisen tai valtuutetun tarkastajan hukkakauran torjunnasta annetun lain 5 §:n 2 momentin nojalla maaseutuelinkeinoviranomaiselle tekemästä ilmoituksesta on käytävä ilmi ilmoituksen tekijä, peruslohkon tai muun alueen haltijan nimi, peruslohkon nimi ja tunnus tai tiedot hukkakaurasaastunnon sijainnista, onko hukkakaura tunnistettu, arvio esiintymän laajuudesta, onko yksilöitä kitketty pois, onko torjuntatoimet aloitettu ja onko asiasta ilmoitettu peruslohkon tai muun alueen haltijalle.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen on ilmoitettava hukkakaurasaastunnasta peruslohkon tai muun alueen haltijalle.

5 §

Katselmus

Maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee suorittaa katselmus samana kasvukautena, kun ilmoitus hukkakaurasaastunnasta on saatu. Katselmus on kuitenkin tehtävä sellaisena ajankohtana, jolloin hukkakaura on röyhyllä. Katselmuksen suorittamisesta tulee ilmoittaa peruslohkon tai muun alueen haltijalle. Maaseutuelinkeinoviranomaisen apuna katselmuksen voi suorittaa Ruokavirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai valtuutettu tarkastaja.

Katselmuksessa arvioidaan saastuneen peruslohkon tai muun alueen hukkakauratilanne, huomioidaan alueen ympäristössä oleva hukkakauratilanne ja alueen haltijan mahdollisuus vaikuttaa hukkakauran esiintymiseen alueellaan.

Kasvuston tarkastus tehdään Ruokaviraston antamien ohjeiden mukaan. Ellei katselmuksessa voida varmuudella määrittää onko kyseessä hukkakaura, toimitetaan kyseinen yksilö Ruokavirastoon tunnistettavaksi.

Katselmuksesta on laadittava tarkastuskertomus. Tarkastuskertomuksesta tulee käydä ilmi torjuntaohjeen tai torjuntasuunnitelman laatimiseksi tarvittavat tiedot kuten: peruslohkon tai muun alueen haltijan nimi ja yhteystiedot, katselmuksessa tarkastetun peruslohkon tai muun alueen nimi ja tunnus, sellaisten alueiden nimeäminen ja rajaaminen, joilla ei ole olemassa peruslohkotunnusta, havaittu hukkakaurasaastunnan aste ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Tarkastuskertomus toimitetaan peruslohkon tai muun alueen haltijalle torjuntaohjeen, väliaikaisen torjuntasuunnitelman ja torjuntasuunnitelman yhteydessä.

6 §

Torjuntasuunnitelma

Torjuntasuunnitelmasta tai väliaikaisesta torjuntasuunnitelmasta tulee käydä ilmi peruslohkon tai muun alueen haltijan nimi ja yhteystiedot, sen peruslohkon tai muun alueen nimi ja tunnus, jota suunnitelma koskee, mitä toimenpiteitä peruslohkolle tai muulle alueelle tulee eri vuosina tehdä, tarvittava viljelykierto ja kiello kauran viljelyyn.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen on korvattava peruslohkolle tai muulle alueelle kasvukauden aikana tekemä väliaikainen torjuntasuunnitelma torjuntasuunnitelmalla kasvukautta seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen on viivytyksettä siirrettävä torjuntasuunnitelman tekeminen siihen tarvittavine tietoineen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jos maaseutuelinkeinoviranomainen ei asian kiireellisyydestä huolimatta ehdi laatimaan torjuntasuunnitelmaa tai on muuten esteellinen tekemään torjuntasuunnitelman.

7 §

Hukkakaurarekisteri

Katselmuksesta tai hukkakaurattomuustarkastuksesta laaditun tarkastuskertomuksen perusteella tehdään tarvittavat merkinnät peruslohkokohtaisesti hukkakaurarekisteriin. Muista alueista, jotka eivät ole peltolohkorekisterissä muodostetaan erillinen hukkakaura-alue.

Mikäli maatalouden tukia hakeva toimittaa 4 §:n mukaisen ilmoituksen peruslohkojensa hukkakauratilanteesta paperilomakkeella tai tiedot toimitetaan vapaamuotoisesti, tekee maaseutuelinkeinoviranomainen niihin liittyvät, tarvittavat merkinnät hukkakaurarekisteriin.

8 §

Hukkakaurattomuustarkastus

Suoritettuaan hukkakauran torjuntatoimenpiteet torjuntaohjeen tai torjuntasuunnitelman mukaisesti saastuneella ja hukkakaurarekisteriin merkityllä peruslohkolla tai muulla alueella, voi peruslohkon tai muun alueen haltija pyytää maaseutuelinkeinoviranomaiselta hukkakaurattomuustarkastusta. Pyyntö hukkakaurattomuustarkastuksesta tehdään maatalouden tukihaun yhteydessä tai muussa tapauksessa vapaamuotoisesti.

Peruslohkon tai muun alueen haltijan on pyydettävä uutta tarkastusta, jos hukkakaurattomuustarkastus keskeytyy, tarkastusta ei voida suorittaa tai peruslohkolla taikka muulla alueella todetaan hukkakauraa.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen on todettava peruslohko tai muu alue hukkakaurasta vapaaksi, jos peruslohkolla tai muulla alueella ei kahden peräkkäisen kasvukauden aikana tehdyssä hukkakaurattomuustarkastuksessa ole havaittu hukkakauraa ja jos torjuntatoimenpiteet on suoritettu torjuntaohjeen tai torjuntasuunnitelman mukaisesti. Maaseutuelinkeinoviranomaisen on suoritettava hukkakaurattomuustarkastus ilman alueen haltijan eril-

listä pyyntöä seuraavana kasvukautena, jos ensimmäisen vuoden tarkastus on voitu suorittaa ja peruslohkolla tai muulla alueella ei ole ollut hukkakauraa. Hukkakaurattomuustarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus.

Hukkakaurattomuustarkastusta ei saa suorittaa, jos peruslohkolla viljellään kauraa, rypsiä, rapsia, sinappia, ruista, kuminaa, perunaa, hernettä, härkäpapua, hamppua, maissia, nurmikasveja tai se on kesantona. Tarkastusta ei saa suorittaa myöskään, jos peruslohkolla tai muulla alueella on kyseisenä kasvukautena käytetty hukkakauran torjuntaan tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita tai suoritettu muita hukkakauran torjuntatoimenpiteitä, lohko on niitetty tai pahoin lakoutunut, tai viljelytekniiset toimenpiteet estävät tarkastuksen suorittamisen. Maaseutuelinkeinoviranomaisen on ilmoitettava peruslohkon haltijalle viipymättä, mikäli tukihauassa annetuista tiedoista selviää, että aiotut viljelytoimenpiteet estävät tarkastuksen suorittamisen.

Poiketen siitä mitä 3 ja 4 momentissa säädetään, voi maaseutuelinkeinoviranomainen peruslohkon haltijan pyynnöstä todeta hukkakaurarekisterissä olevan peruslohkon hukkakaurasta vapaaksi ilman hukkakaurattomuustarkastusta, mikäli seuraavien edellytysten voidaan katsoa täyttyvän:

1) peruslohkon viljelykasvi on ollut yhtäjaksoisesti nurmikasvi kymmenen edeltävän kasvukauden ajan;

2) näiden kymmenen edeltävän kasvukauden aikana ei ole ilmennyt, että peruslohkolla olisi hukkakauraa tai, että peruslohkolle olisi tehty hukkakauran torjuntaohje tai torjuntasuunnitelma.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen on todettuaan edellytysten täyttyvän, poistettava peruslohkoa koskeva merkintä hukkakaurarekisteristä ja ilmoitettava siitä peruslohkon haltijalle.

Hukkakaurattomuustarkastuksen voi suorittaa maaseutuelinkeinoviranomaisen apuna myös Ruokavirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai valtuutettu tarkastaja.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä toukokuuta 2021.

Tällä asetuksella kumotaan maa- ja metsätalousministeriön asetus hukkakauran torjunnasta (326/2002).

10 §

Siirtymäsäännös

Poiketen siitä mitä 8 §:n 4 momentissa säädetään, hukkakaurattomuustarkastuksen saa suorittaa vuonna 2021, jos peruslohkolla viljellään hernettä, härkäpapua, hamppua tai maissia ja jos muut 8 §:n 4 momentissa säädetyt ehdot eivät estä hukkakaurattomuustarkastuksen tekemistä.

Helsingissä 29.4.2021

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Erityisasiantuntija Kati Lassi